

Terminy proceduralne

Anglia i Walia

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Jakie rodzaje terminów wyróżnia się w postępowaniu cywilnym?

W Anglii i Walii obowiązują następujące główne rodzaje terminów:

Termin na złożenie odpowiedzi na pozew – po otrzymaniu pozwu lub formularza żądania pozwu, jeżeli doręczono go odrębnie, pozwany ma 14 dni na złożenie odpowiedzi na pozew albo potwierdzenia odbioru. Po złożeniu formularza potwierdzenia odbioru pozwany ma kolejne 14 dni na sporządzenie odpowiedzi na pozew. Oznacza to, że termin na złożenie odpowiedzi na pozew przez pozwanego wynosi 28 dni, ale jeżeli złoży on potwierdzenie odbioru następnego dnia po otrzymaniu formularza żądania pozwu, będzie miał tylko 15 dni na złożenie odpowiedzi na pozew.

Termin na wykonanie wyroku – zgodnie z art. 24 ustawy z 1980 r. o terminach przedawnienia (Limitation Act 1980) w odniesieniu do wyroku nie można dokonać żadnych czynności, jeżeli od daty jego uprawomocnienia się minęło sześć lat.

Terminy przedawnienia – co do zasady sześcioletni termin przedawnienia obowiązuje w przypadku:

- terminu na wytoczenie powództwa w przedmiocie czynu niedozwolonego (art. 2 ustawy z 1980 r. o terminach przedawnienia);
- terminów w sprawie dotyczącej kolejnych przeniesień i wygaśnięcia tytułu własności przysługującego właścicielowi majątku oraz w sprawie dotyczącej przenoszonych składników majątku (art. 3 ustawy z 1980 r. o terminach przedawnienia);
- terminu na wytoczenie powództwa w przedmiocie kwot podlegających odzyskaniu na mocy ustawy (art. 9 ustawy z 1980 r. o terminach przedawnienia).

Terminy przedawnienia różnią się w przypadku innych rodzajów spraw. Na przykład:

- termin na wytoczenie powództwa w przedmiocie umowy złożonej w charakterze zabezpieczenia wierzytelności (*specialty*) wynosi 12 lat (art. 8 ustawy z 1980 r. o terminach przedawnienia) – taka umowa może obejmować m.in. szczególne rodzaje zadłużenia, np. hipoteki;
- termin na wytoczenie powództwa w przedmiocie szkody na osobie wynosi trzy lata (art. 11 ustawy z 1980 r. o terminach przedawnienia).

2 Wykaz różnych dni uznawanych za dni wolne od pracy na podstawie rozporządzenia (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r.

W częściach 2.8–2.10 [regulaminu postępowania cywilnego](#) (Civil Procedure Rules) uregulowano kwestie związane ze stosowaniem i wykładnią przepisów dotyczących obliczania terminów przedawnienia.

Poza sobotami i niedzielami w Anglii i Walii następujące dni są ustawowo wolne od pracy:

- Nowy Rok: 1 stycznia;

- Wielki Piątek: piątek przed Wielkanocą;
- Poniedziałek Wielkanocny: poniedziałek po Wielkanocy;
- Early May Bank Holiday: pierwszy poniedziałek maja;
- Spring Bank Holiday: ostatni poniedziałek maja;
- Summer Bank Holiday: ostatni poniedziałek sierpnia;
- Boże Narodzenie: 25 grudnia;
- drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia: 26 grudnia.

Jeżeli Boże Narodzenie, drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia lub Nowy Rok przypada w weekend, kolejny dzień roboczy jest dniem ustawowo wolnym od pracy. Na przykład jeżeli 25 i 26 grudnia przypadają odpowiednio w sobotę i w niedzielę, najbliższy poniedziałek i wtorek są dniami ustawowo wolnymi od pracy.

Ponadto w okresie Bożego Narodzenia wszystkie sądy są zamknięte przez jeden dodatkowy dzień.

3 Jakie ogólne zasady regulują terminy w postępowaniu cywilnym?

[Ustawa z 1980 r. o terminach przedawnienia](#) – przewidziano w niej szereg terminów na wszczęcie postępowania i wyznaczono inne terminy, np. terminy na wykonanie wyroku i dokonanie innych czynności przez strony. Dodatkowe informacje na ten temat przedstawiono w odpowiedzi na pytanie 1 powyżej.

[Ustawa z 1984 r. o terminach przedawnienia w państwach trzecich \(Foreign Limitation Periods Act 1984\)](#) – zgodnie z tą ustawą wszelkie przepisy dotyczące terminów na dokonanie czynności należy uznawać – do celów postępowań, w których wykonuje się przepisy prawa obcego lub orzeczenia wydane przez sądy zagraniczne – za kwestię materialną, a nie procesową. Przepisy tej ustawy mają zastosowanie do postępowań arbitrażowych i postępowań sądowych przed sądami w Anglii i Walii, ilekroć konieczne jest uwzględnienie prawa innego państwa.

[Regulamin postępowania cywilnego](#) – zawiera zasady procesowe dla sądów cywilnych w Anglii i Walii oraz określa terminy na dokonanie określonych czynności.

4 W którym momencie rozpoczyna się bieg terminu, jeżeli dana czynność ma zostać wykonana w danym okresie?

Datą rozpoczęcia biegu terminu jest zazwyczaj dzień wystąpienia określonego zdarzenia. Na przykład bieg terminu 14 dni na złożenie odpowiedzi na pozew rozpoczyna się w dniu otrzymania pozwu lub formularza żądania pozwu, jeżeli doręczono go osobno (zgodnie z przepisami dotyczącymi skutecznego doręczenia – zob. poniżej). Ponadto bieg terminu sześciu lat na wykonanie wyroku rozpoczyna się w dniu uprawomocnienia się wyroku.

5 Czy na rozpoczęcie biegu terminu może wpłynąć lub go zmienić sposób przekazywania lub doręczenia dokumentów (doręczenie osobiste przez postańca lub drogą pocztową)?

Standardową metodą doręczania pism jest przesyłanie ich listem priorytetowym (*first class post*). Jeżeli pismo doręcza się listem priorytetowym, uznaje się je za doręczone drugiego dnia po dniu jego nadania.

Dodatkowe informacje na temat terminów skutecznego doręczenia przy użyciu metod innych niż doręczenie właściwe, np. doręczenia w formie wymiany pism, doręczenia pisma pod dozwolony adres lub pozostawienia go pod takim adresem bądź przesłania pisma faksem lub innym środkami komunikacji elektronicznej, można znaleźć w [części 6 regulaminu postępowania cywilnego](#).

6 Jeżeli dojdzie do zdarzenia, które rozpocznie bieg terminu, czy do terminu wlicza się dzień, w którym doszło do zdarzenia?

Jeżeli termin wyrażono w dniach, oblicza się go w pełnych dniach. Przy obliczaniu liczby pełnych dni nie bierze się pod uwagę dnia, w którym rozpoczyna się bieg terminu, oraz – w przypadku gdy zakończenie biegu terminu

określa się przez odniesienie do określonego zdarzenia – dnia zdarzenia. Przykładowe sposoby obliczania liczby pełnych dni przedstawiono w [części 2 regulaminu postępowania cywilnego](#).

7 Jeżeli termin jest oznaczony w dniach, czy liczba dni obejmuje dni kalendarzowe czy dni robocze?

Jeżeli sąd wydaje wyrok, postanowienie lub zarządzenie, w którym wyznacza termin na dokonanie określonej czynności, ostatni dzień tego terminu w miarę możliwości wyraża się jako dzień kalendarzowy. Ponadto sąd wskazuje godzinę, do której należy podjąć daną czynność. Jeżeli w dokumencie podano datę, do której należy podjąć czynność, data ta musi być w miarę możliwości wyrażona jako dzień kalendarzowy.

Na przykład jeżeli pismo doręczono w dniu 4 kwietnia, a adresat ma udzielić odpowiedzi w terminie 14 dni od daty doręczenia, wówczas adresat powinien przekazać odpowiedź do dnia 18 kwietnia.

Jeżeli jednak wyznaczony termin jest krótszy niż 5 dni, nie wlicza się sobót, niedziel ani dni ustawowo wolnych od pracy.

8 Kiedy taki termin jest wyrażony w tygodniach, miesiącach lub latach?

Jeżeli w jakimkolwiek wyroku, postanowieniu, zarządzeniu lub innym piśmie jest mowa o „miesiącu”, chodzi o miesiąc kalendarzowy.

Jeżeli termin wyznaczono w latach, przepisy części 2.10 regulaminu postępowania cywilnego należy stosować analogicznie, chociaż nie wskazano tego wyraźnie. Dlatego też gdy w wyroku, postanowieniu, zarządzeniu lub innym piśmie jest mowa o „roku”, chodzi o rok kalendarzowy.

9 Kiedy upływa termin, jeżeli jest wyrażony w tygodniach, miesiącach lub latach?

Jeżeli zakończenie biegu terminu określa się przez odniesienie do określonego zdarzenia, przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia zdarzenia. Zob. również odpowiedź na pytanie 6 powyżej.

10 Czy w przypadku, gdy termin upływa w sobotę, niedzielę, oficjalny dzień świąteczny lub dzień wolny od pracy, termin taki zostaje przedłużony do kolejnego dnia roboczego następującego po takim dniu?

Jeżeli termin na dokonanie określonej czynności w sekretariacie sądu wyznaczony w regulaminie postępowania cywilnego, dyrektywie, dowolnym orzeczeniu lub zarządzeniu sądu upływa w dniu, w którym sekretariat jest zamknięty, czynność uznaje się za dokonaną w terminie, jeżeli zostanie ona dokonana kolejnego dnia urzędowania sekretariatu sądu. Zasada ta obowiązuje we wszystkich przypadkach, których dotyczy termin zawity.

11 Czy w określonych okolicznościach można przedłużyć termin? Jakie warunki należy spełnić, aby skorzystać z takiego przedłużenia terminu?

W przypadku gdy pozew doręcza się poza granicami Anglii i Walii, zastosowanie mają przepisy szczególne. Na przykład jeżeli doręczenia dokonuje się w państwie członkowskim UE lub w umawiającym się państwie Konwencji haskiej z 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych, termin na złożenie potwierdzenia odbioru wynosi 21 dni od dnia doręczenia pozwu lub formularza żądania pozwu. Termin na złożenie odpowiedzi na pozew wynosi 21 dni od dnia doręczenia formularza żądania pozwu lub – jeżeli pozwany złożył potwierdzenie odbioru – 35 dni od dnia doręczenia formularza żądania pozwu. Jeżeli doręczenia dokonuje się na dowolnym innym terytorium umawiającego się państwa konwencji haskiej z 1965 r., termin na złożenie potwierdzenia odbioru wynosi 31 dni od dnia doręczenia pozwu lub formularza żądania pozwu. Termin na złożenie odpowiedzi na pozew wynosi 31 dni od dnia doręczenia formularza żądania pozwu lub – jeżeli pozwany złożył potwierdzenie odbioru – 45 dni od dnia doręczenia formularza żądania pozwu.

Szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć w [części 6 regulaminu postępowania cywilnego](#).

Jeżeli doręczenia dokonuje się na terytorium dowolnego innego państwa, termin na złożenie potwierdzenia odbioru lub odpowiedzi na pozew odpowiada liczbie dni wskazanych w tabeli (zob. łącznie poniżej) od dnia doręczenia formularza żądania pozwu lub – w przypadku gdy pozwany złożył potwierdzenie odbioru – liczbie dni wskazanych w tabeli powiększonej o dodatkowe 14 dni od dnia doręczenia formularza żądania pozwu. Wspomniana tabela znajduje się w [dyrektywie 6B regulaminu postępowania cywilnego](#).

12 Jakie terminy obowiązują w przypadku odwołań?

Termin na wniesienie środka zaskarżenia od wyroku wynosi 14 dni. Termin na wystąpienie z wnioskiem do sądziego o dokonanie kontroli decyzji organu, o ile wnioskodawca jest do tego upoważniony na mocy ustawy, wynosi 28 dni, chyba że odnośna ustawa stanowi inaczej.

13 Czy sądy mogą zmieniać terminy, w szczególności termin stawiennictwa lub oznaczać szczególną datę stawiennictwa?

Jeżeli powód uważa, że w danym przypadku wystąpiły szczególne okoliczności, może zwrócić się do sądu o niezwłoczne rozpoznanie wniosku bez doręczania pozwanemu żadnych pism, tj. o rozpoznanie powództwa na zasadzie *ex parte* lub bez powiadamiania strony przeciwnej. Jeżeli sędzia wyda postanowienie o rozpoznaniu wniosku na zasadzie *ex parte* lub bez powiadamiania strony przeciwnej, powód otrzyma kolejne wezwanie do stawienia się przed sądem. Pozwany będzie miał prawo stawić się w sądzie w tym samym dniu co powód, aby sędzia mógł wysłuchać obydwu stron, zanim podejmie decyzję o ewentualnym wydaniu kolejnego postanowienia.

Inne możliwości przedłużenia terminów przewidziano w części II ustawy z 1980 r. o terminach przedawnienia. Termin przedawnienia można przedłużyć np. w sytuacji, gdy powód jest osobą niepełnosprawną (art. 28 ustawy z 1980 r. o terminach przedawnienia).

O ile regulamin postępowania cywilnego lub dyrektywa nie stanowią inaczej lub o ile sąd nie postanowi inaczej, termin ustawowy lub sądowy na dokonanie czynności może zostać zmieniony na mocy pisemnej umowy między stronami. Ponadto sędziowie dysponują szeroko zakrojonymi uprawnieniami w zakresie zarządzania sprawami pozwalającymi im zmieniać terminy.

14 Jeżeli zawiadomienie o czynności dotyczącej strony zamieszkałej w miejscu, w którym mogłaby ona skorzystać z przedłużenia terminu, następuje w miejscu, w którym osoby tam zamieszkujące nie mogą skorzystać z przedłużenia, to czy osoba taka traci przywilej wspomnianego przedłużenia?

Nie. W takim przypadku strona nie traci tego rodzaju przywileju.

15 Jakie konsekwencje ponosi się w przypadku niedochowania terminu?

Jeżeli pozwany nie złoży odpowiedzi na pozew ani nie uzna roszczenia w wymaganym terminie, powód może wystąpić z wnioskiem o wydanie wyroku zaocznego. Pozwany może jednak wciąż wnieść zażalenie na postanowienie w tym przedmiocie lub sąd może uchylić wydany wyrok.

Dostępne są również inne sankcje związane z zarządzaniem sprawami sądowymi. Na przykład jeżeli strona ma obowiązek przedłożyć określone pismo, np. opinię biegłego, w konkretnym terminie i nie dochowa tego terminu, sąd może postanowić o niedopuszczalności takiej opinii.

Sąd może również zastosować sankcje, np. za obrazę sądu.

16 Jeżeli termin upłynął, jakie środki przysługują osobom, które go nie dochowały, np. stronom niestawiającym się w sądzie?

Strony, które nie dochowały terminów, mogą wystąpić do sądu o ich przedłużenie. Jeżeli niedochowanie terminu doprowadziło do wydania wyroku zaocznego, strony mogą wnieść środek zaskarżenia lub wystąpić o uchylenie wyroku.

Powiązane strony

[Ministerstwo Sprawiedliwości](#)

[Regulamin postępowania cywilnego](#)

■ Ostatnia aktualizacja: 03/03/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.